

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

VLADA CRNE GORE
Generalni sekretarij
Br.08-2385/3
Podgorica, 6. septembar 2016.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
-ODBOR ZA NADZOR NAD ISTRAGAMA SLUČAJEVA UGROŽAVANJA
BEZBJEDNOSTI NOVINARA I MEDIJSKIH KUĆA-
Gospodin Milorad Vučetić i gospodin Koča Pavlović, kopredsjednici Odbora

Uvaženi,

Postupajući po Zahtjevu Odbora, broj:00-63-16-1/16-3/2, od 1. septembra 2016. godine, kojim ste se obratili Vladi, dostavljam Vam u prilogu kopije Izvještaja o radu Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija, postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija, za period jun-upoznala na sjednicama od 19. juna 2014. godine i 28. maja 2015. godine.

S poštovanjem,

POMOĆNIK
GENERALNOG SEKRETARA
G. Đoković

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE

Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja
nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija

Broj: 10/14

Podgorica, 13. 06. 2014. godine

VLADA CRNE GORE
-Generalnom Sekretarijatu

U skladu sa članom 8 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija (»Službeni list CG«, broj 5/14) u prilogu akta dostavljam Vam Predlog izvještaja Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija usvojen na VIII sjednici Komisije.

S poštovanjem,

PREDsjEDNIK KOMISIJE

Nikola Marković

Crna Gore

Vlada Crne Gore

**Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva
prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu
medija**

**IZVJEŠTAJ O RADU
za period 6. februar – 6. maj 2014. godine**

Podgorica, maj 2014.godine

I UVODNE NAPOMENE

Izvještaj je pripremljen u skladu sa članom 8 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija („Službeni list CG“, broj 5/14) kojim je propisano da je Komisija dužna da svaka četiri mjeseca Vladi Crne Gore dostavlja izvještaj o svom radu.

Koncepcijski i sadržajno struktura izvještaja određena je na način da prikaže rad i postupanje Komisije u periodu 6. februar – 6.maj 2014. godine.

II NADLEŽNOST, SASTAV I NAČIN RADA KOMISIJE

1. Zadaci

Zadaci Komisije utvrđeni su članom 3 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija. Zadaci Komisije su da: utvrdi plan i dinamiku prikupljanja činjenica i utvrđivanja drugih okolnosti koje su u vezi sa istragama iz člana 1 ove odluke i da u tu svrhu ostvari saradnju sa organima nadležnim za vođenje istraga; na osnovu dobijenih informacija i sagledanih okolnosti u vezi sa vođenim istragama, sačini pregled dosadašnjeg toka vođenih istraga; pripremi mišljenje o djelotvornom načinu na koje bi se vođenje istrage moglo unaprijediti i da u tu svrhu predloži konkretne mjere koje bi trebalo preuzeti.

2. Sastav

Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija imenovana je Odlukom o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima. ubistava novinara i napada na imovinu medija („Službeni list CG“, broj 5/14), a počela je sa radom 6. februara 2014. godine, stupanjem na snagu Odluke o obrazovanju.

Komisija ima predsjednika i 10 članova. Za predsjednika Komisije imenovan je Nikola Marković, dnevne novine „Dan“, a za članove Komisije imenovani su: Stojanka Radović, Državno Tužilaštvo; Vesna Jovićević, Državno tužilaštvo; Milan Tomić, Uprava policije; Saša Rakočević, Uprava policije; Svetozar Keković, Agencija za nacionalnu bezbjednost; Ljiljana Ivanović, Agencija za nacionalnu bezbjednost; Mihailo Jovović, nezavisni dnevnik „Vijesti“; Slavko Mandić, Medijski savjet za samoregulaciju; Mila Radulović, Sindikat medija i Darko Ivanović, NVO sektor.

Administrativno tehničke - poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije, preko sekretara Komisije koji taj posao obavlja pored svojih redovnih poslova.

3. Način rada

Komisija može, radi efikasnijeg i djelotvornijeg ostvarivanja zadataka, obrazovati stalne ili povremene radne grupe i u rad Komisije i radnih grupa uključiti domaće i međunarodne stručnjake, odnosno međunarodne organizacije iz oblasti koe su u vezi sa zadacima Komisije.

Zadaci, organizacija, način rada i postupak donošenja odluka propisan je Poslovnikom o radu Komisije, donijetom na sjednici održanoj 20. februara 2014. godine.

Kako je Akcpcionim planom predviđeno da Državno tužilaštvo i Uprava policije redovno i detaljno informišu Komisiju o starim, ali i aktuelnim istragama ovo tijelo je u koordinaciji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova pristupilo realizaciji stvaranja uslova za prijem pomenutih ali i drugih tajnih izvještaja. Svi članovi Komisije koji ne dolaze iz državnih organa (njih pet) zatražilo je od Direkcije za zaštitu tajnih podataka dozvole za pristup tajnim podacima. Ovo iz razloga da bi se svim članovima omogućio uvid u informacije koje nose različitu oznaku tajnosti, a koje su sastavni dio istraga iz oblasti rada Komisije.

Odlučeno je da se po prvi put stvari jedinstvena baza podataka o svim istragama napada na novinare i imovinu medija iz svih državnih institucija nadležnim za ovu problematiku: Državnog tužilaštva, Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost, kao i podataka do kojih se dođe tokom rada ovog tijela. Koordiniranje i abdejtovanje ove baze podataka u nadležnosti je Komisije. U tu svrhu a na osnovu ingirencija koja proističu iz Vladine odluke o formiranju ove Komisije, zajedno sa MUP-om pristupilo se izradi specijalnih prostorija u kojima se arhivirali navedeni podaci. Pomenute prostorije zbog tajnosti podataka biće pod posebnim nadzorom i u posebnom bezbjedonosnom sektoru u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova, a pristup će imati samo članovi Komisije. Rad na konkretnim slučajevima istraga čeka završetak opremanja posebnih prostorija i obezbjeđivanja specijalnih sefova kako tajnost podataka, a samim tim i istraga ne bi bilo ugroženo. Prema informacijama dobijenih od lica koje je ministar MUP-a zadužio za realizaciju ovog posla, prostorije bi trebale da budu funkcionalne od početka juna.

Očekuje se da će do tada i svi članovi Komisije proći bezbjedonosne provjere za pristup tajnim podacima. (Dozvole u ovom trenutku čekaju članovi Komisije Darko Ivanović i Slavko Mandić).

III RAD I POSTUPANJE KOMISIJE

Komisija je u izvještajnom periodu održala VII sjednica. Rad Komisije u tih VII održanih sjednicama odnosio se na:

- Donošenje i usvajanje Poslovnika o radu Komisije;
- Neposredni razgovor sa novinarom Tufikom Softićem;

- Utvrđivanje spiska slučajeva kojima će se baviti Komisija i određivanje prioriteta;
- Formiranje radnih grupa za tri slučaja;
- Razgovor sa koizvjestiocima Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Kimom Sasijem i Teri Lejdenom;
- Razmatranje i usvajanje zapisnika sa prethodno održanih sjednica.

1.Donošenje i usvajanje Poslovnika o radu Komisije

Poslovnik o radu Komisije donešen je na osnovu člana 7 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima ubistava novinara i napada na imovinu medija, na sjednici održanoj 20. februara 2014. godine.

Ovim poslovnikom regulisani su zadaci, organizacija, način rada i postupak donošenja odluka propisan je Poslovnikom o radu Komisije.

2.Neposredni razgovor sa novinarom Tufikom Softićem

Novinar Tufik Softić je 20. februara 2014. godine dostavio Komisiji pismo u kome je zatražio pomoć od ovog tijela zbog sumnji da mu je ugrožena bezbjednost.

Obzirom da je on već dva puta (2007. i 2011. godine) bio žrtva nepoznatih napadača, ali prije svega zbog sadržaja pisma odlučeno je da Komisija zatraži od nadležnih organa uradi hitna procjena bezbjednosti Tufika Softića i članova njegove porodice. Tim povodom Predsjednik Komisije je sa novim detaljima "slučaja Softić" službenim putem upoznao ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost i v.d. Vrhovnog državnog tužioca.

Zatraženo je da se novinaru Softiću omogući policijsko obezbjeđenje na nivou od 24 časa dnevno. Već 27. februara 2014. godine, nakon izvršene procjene bezbjednosti, a u skladu za zahtjevom Komisije obezbijeđena je policijska zaštita za Tufika Softića i njegovu porodicu koja traje i danas.

Što se tiče istraga o napadima na ovog novinara, iz 2007. i 2011. godine Komisija je u neposrednim razgovorom sa Softićem došla do novih podataka i saznanja kako o napadačima i prijetnjama, tako i o potencijalnim propustima u pojedinim segmentima ovih istraga.

Sve to biće predmet interesovanja Radne grupe formirane za ovaj slučaj.

3. Utvrđivanje spiska slučajeva kojima će se baviti Komisija i određivanje prioriteta

Kako je zadatak Komisije da na "osnovu dobijenih informacija i sagledanih okolinosti u vezi sa vođenim istragama sačini pregled dosadašnjeg toka vođenja istraga", utvrđen je spisak prioritetnih istraživačkih slučajeva kojima će se Komisija tokom svog mandata baviti. To su sledeći slučajevi:

1. Ubistvo Duška Jovanovića;

- 2. Napad na direktora dnevnog lista "Vijesti" Željka Ivanovića;**
- 3. Objedinjeni slučaj Olivere Lakić, (prijetnje, napad);**
- 4. Paljenje vozila dnevnika, "Vijesti";**
- 5. Napad na urednika "Vijesti" Mihaila Jovovića i fotoreportera Borisa Pejovića;**
- 6. Napad na Tufika Sofića**
- 7. Napad na novinara Mladena Stojovića;**
- 8. Slučaj Darka Ivanovića (obijanje vozila i prijenji);**
- 9. Eksplozija pred redakcijom "Vijesti";**
- 10. Napad na novinarku "Dana" Lidiju Nikčević;**
- 11. Napad na Jevrema Brkovića;**
- 12. Napad Vladimira-Bebe Popovića na novinare "Vijesti" Luku Zekovića i Miodraga Babovića.**

4. Formiranje radnih grupa za tri slučaja

Imajući u vidu veliki društveni značaj kao i ogroman interes javnosti Komisija je formirala radne grupe za tri slučaja koja se smatraju posebno složenim i kod kojih su iskazani skromni rezultati u dosadašnjim istragama.

Radne grupe formirane su za:

1. Slučaj ubistva Duška Jovanovića

U sastav ove radne grupe imenovani su: Nikola Marković (dnevne novine Dan), Stojanka Radović (Državno tužilaštvo), Saša Rakočević (Uprava policije), Svetozar Keković (Agencija za nacionalnu bezbjednost) i Mila Radulović (Sindikat medija).

2. Slučaj napada na Tufika Sofića

U sastav ove radne grupe imenovani su: Vesna Jovićević (Državno tužilaštvo), Ljiljana Ivanović (Agencija za nacionalnu bezbjednost), Darko Ivanović (NVO sektor), Slavko Mandić (Medijski savjet za samoregulaciju) i Milan Tomic (Uprava policije).

3. Slučaj paljenja vozila i bacanja eksplozivne naprave na dnevni list "Vijesti"

U sastav ove radne grupe imenovani su: Mihailo Jovović (nezavisni dnevnik "Vijesti"), Vesna Jovićević (Državno tužilaštvo), Saša Rakočević (Uprava policije), Svetozar Keković (Agencija za nacionalnu bezbjednost) i Darko Ivanović (NVO sektor).

5. Razgovor sa koizvjestiocima Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Kimmom Sasijem i Teri Lejdenom

VI sjednica Komisije održana je 14. aprila 2014. godine u prisustvu koizvjestioca Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Kima Sasija i Teri Lejdenu.

6. Razmatranje i usvajanje zapisnika sa prethodno održanih sjednica

Shodno članu 15 stav 6 Poslovnika o radu Komisije propisano je da se na sjednicama Komisije vodi Zapisnik koji potpisuju predsjednik Komisije i sekretar. U zapisnik sa sjednice Komisije upisuju se: dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice, prisutni članovi Komisije i druga lica, dnevni red, odluke, zaključki i stavovi, kao i drugi podaci koje odredi predsjedavajući Komisije.

Razmatrano je i usvojeno VII zapisnika sa prethodno održanih sjednica.

7. Predlozi i preporuke Vladi Crne Gore

Komisija poziva Vladu Crne Gore da obnovi nagradu za informacije koje bi dovele do rasvjetljavanja ubistva Duška Jovanovića, a koja je bila raspisana u iznosu od milion eura neposredno nakon atentata na urednika „Dana”, i sugerira Vladi da raspiše nagrade za ostale slučajeve. Na osnovu uvida u dokaze koji su dosada prikupljeni Komisija ima razloga da smatra da su napadači i nalogodavci napada na Lidiju Nikčević pronađeni.

Ocenjujući ovo kao dobar prvi korak u zaključivanju istrage napada na Lidiju Nikčević Komisija smatra da je ovo pravi primjer dobrog policijskog rada u kojem je istraga uspješno dovedena do kraja, ali će čitav slučaj biti okončan tek nakon sudske presude koju sa velikom pažnjom pratimo.

Članovi Komisije izražavaju zadovoljstvo odnosom cjelokupne javosti na njeno formiranje, rad i planirane aktivnosti. Pretpostavljamo da će osnivanje ovog tijela imati pozitivne efekte i da će nadležni organi koji se bave istragama, postizati bolje rezultate u odnosu na raniji period.

Komisija očekuje od Vlade Crne Gore neprestano radi na stvaranju ambijenta u kome će novinari djelovati slobodno te da iskaže maksimalan stepen tolerancije prema istraživačkom novinarstvu i slobodi medija. Komisija ukazuje da će se time stvoriti i bolje prepostavke za rasvjetljavanje svih napada na novinare i medije.

Rezultata u istragama koje su pod ingerencijama Komisijama teško može biti ukoliko se ne iskaže odlučna i stvarna politička volja. Ambijent povjerenja između državnih organa i medija, koji je ozbiljno ugrožen može se popraviti i omogućavanjem što boljih uslova za rad

Komisije i spremnošću Vlade i ostalih nadležnih organa da omoguće uvid u svu dokumentaciju, tajnu i javnu koja se tiče napada na predstavnike informisanja.

Na kraju ukazujemo da je utisak da pojedine istrage dugo traju, i da je zadatak Komisije da ukaže na takve slučajeve.

IZDVOJENA MIŠLJENJA ČLANOVA KOMISIJE O POJEDINIM SLUČAJEVIMA

Slučaj napada na Lidiju Nikčević

Komisija je ovaj slučaj odredila kao jedan od svojih prioriteta i on će biti predmet rada na jednoj od narednih sjednica. Predsjednik Komisije informisao je Komisiju da je kao predsjednik i urednik Lidije Nikčević u dnevnom listu "Dan", ukazao predstavnicima policije i tužilaštva da motiv napada nije pokušaj razbojništva kakva je kvalifikacija bila na samom početku istrage. Zajedno sa Lidijom Nikčević policiji je predat niz članaka i podataka o prijetnji novinarki „Dana“ što je ukazivalo da su istraživački tekstovi Lidije Nikčević motiv napada. Ovaj pravac istrage nakon tromjesečnog rada doveo je do hapšenja lica koja su nedugo zatim i optužena za prebijanje Lidije Nikčević. Tokom pripremanja ovog izvještaja počelo je i suđenje za ovaj slučaj.

Članovi Komisije Saša Rakočević i Milan Tomić istakli su da su Policija i Tužilaštvo svojim radom došli do otkrića napadača, te da se Komisija nije bavila istražnim radnjama. Uzimajući da je to bio individualni učinak, Predsjednik Komisije istakao je da treba otvoriti pitanje odgovornosti nadležnog tužioca zbog promjene kvalifikacije djela obzirom da je jasno da prvobitna kvalifikacija djela nije plod profesionalnog rada već očite političke zloupotrebe. U tom kontekstu pritisak Predsjednika Komisije vod kao bitan za rešavanje ovog slučaja.

(Komentar: Nikola Marković)

U dogovoru sa nadležnim tužiocima krajem 2013 godine i početkom 2014.god., fomirani su radni timovi u Podgorici, Nikšiću i Beranama, u cilju rasvjetljavanja događaja na štetu ND «Vijesti», novinarke dnevnog lista "Dan" iz Nikšića Lidije Nikčević i novinara iz Berana Tufika Softića. Tim povodom ostvarivana je svakodnevna komunikacija sa tužiocima, i u konsultaciji sa njima koordinirano i planski preduzimane su radnje u cilju prikupljanja materijalnih dokaza radi eventualnog procesuiranja izvršilaca. Kao rezultat toga rada, rasvijetljeni su slučajevi koji su označeni kao prioritetni, i to aktiviranje eksplozivne naprave na zgradu redakcije ND «Vijesti» u Podgorici i fizički napad na novinarku dnevnog lista "Dan" iz Nikšića Lidiju Nikčević.

Naime, dana 08.03.2014.godine rasvijetljeno je kd izazivanje opšte opasnosti čl. 327 KZCG u sticaju sa KD- nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih naprava iz čl. 403 KZCG, izvršeno dana 26/12/2013, na štetu redakcije ND «Vijesti» u Podgorici, i procesuirana ODT u Podgorici dva lica. Takođe, dana 28.03.2014.godine rasvijetljen je napad na

novinarku „Dana“ Lidiju Nikčević, procesuiranjem 6 lica ODT u Nikšiću, zbog kd nasilničkog ponašanja.

Onoga trenutka kada je prikupljeno sasvim dovoljno dokaza za nadležnog tužioca, uz njegovu saglasnost predmeti su procesuirani. Lica su procesuirana samo i jedino na osnovu prikupljenih dokaza, a na osnovu kojih se osnovano sumnja da su izvršioci ovih krivičnog djela, što je inače u ovom slučaju bilo dovoljno relevantno za tužioce.

Što se tiče tvrdnje predsjednika Komisije g-dina Nikole Markovića da treba otvoriti pitanje odgovornosti nadležnog tužioca zbog promjene kvalifikacije djela obzirom da je jasno da prвobitna kvalifikacija djela nije plod profesionalnog rada već očite političke zloupotrebe kada je u pitanju slučaj Lidije Nikčević i da je pritisak predsjednika Komisije bio bitan za rešavanje ovog slučaja, dajemo sledeće pojašnjenje:

Početna kvalifikacija počinjenog djela od strane nadležnog tužioca bila je razbojništvo u pokušaju, koje je kvalifikovano na osnovu izjave oštećene novinarke Lidije Nikčević, koja je tom prilikom izjavila da joj je prilikom fizičkog napada NN lice pokušalo da otme torbu sa ramena.

Međutim takva kvalifikacija nije uticala na kvalitet istrage, već su ispitivani svi mogući motivi napada na istu, uključujući prvenstveno njen profesionalni angažman. Djelo je rasvijetljeno na osnovu kvalitetnog policijskog rada, a ne na osnovu bilo kakvih pritisaka i sugestija sa strane.

(Komentar: Milan Tomić, Saša Rakočević, Stojanka Radović i Vesna Jovićević)

Slučaj ubistva Duška Jovanovića

Predsjednik Komisije, Nikola Marković upoznao je Komisiju da je u ovom svojstvu, ali individualno podnio krivičnu prijavu protiv Duška Markovića, ministra pravde u Vladi Crne Gore zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo pomoć učiniocu poslije izvršenog krivičnog djela iz člana 387., stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika Crne Gore.

Duško Marković je dana 14.09.2004. godine, u svojstvu svjedoka pred istražnim sudijom Višeg suda u Podgorici Radomirom Ivanovićem u istrazi zbog ubistva Duška Jovanovića, prečutao činjenice koj su mu bile poznate kao tadašnjem pomoćniku ministra unutrašnjih poslova, odnosno rukovodiocu službe državne bezbjednosti, a koje činjenice su bile od odlučnog značaja za usmjerjenje i tok istrage teškog ubistva.

Naime, prijavljeni je u vršenju službene dužnosti rukovodioca – načelnika službe državne bezbjednosti imao informacije da je bezbjednost pokojnog Duška Jovanovića bila ugrožena prije nego je ubijen. Prijavljeni je ovu činjenicu potvrđio dana 23.01.2014. godine, gostujući u emisiji TV Vijesti "Načisto" kod novinara Petra Komnenića.

Ove činjenice i druga saznanja koja je prijavljeni kao načelnik državne bezbjednosti imao i koja je, po logici stvari i prirodi posla, kasnije dobio povodom ugroženosti i ubistva pokojnog Duška Jovanovića, prijavljeni Marković prvo je prečutao u iskazu kod istražnog sudije, ali ni kasnije ih nikada nije saopštio nadležnom tužiocu ili istražnom sudiji. To je u izjavi dnevnim novinama „Dan“ od 27.01.2014. godine javno potvrdio i istražni sudija Višeg suda u Podgorici Radomir Ivanović, kao i da je prije saslušanja prijavljeni bio upozoren od sudije da je dužan da kaže sve što zna o teškom ubistvu Duška Jovanovića.

Tokom pisanja ovog izvještaja v.d. Vrhovnog državnog tužioca Veselin Vučković najavio je da će u okviru istrage o ubistvu Duška Jovanovića saslušati ministra Duška Markovića, ali i premijera Mila Đukanovića.

Sve to biće predmet interesovanja Radne grupe formirane za "slučaj ubistva Duška Jovanovića".

Komisija sa posebnom pažnjom prati rad nadležnih organa kada je u pitanju ovaj slučaj obzirom da se radi o jedinom ubistvu novinara u istoriji Crne Gore.

Članovi Komisije Vesna Jovićević, Ljiljan Ivanović i Stojanka Radović su istakli da je to individualni učinak predsjednika, te da se Komisija nije bavila tim pitanjima, sa čim su se saglasili ostali članovi.

(Komentar: Nikola Marković)

Slučaj Darka Ivanovića

Članovi Komisije Darko Ivanović i Mila Radulović ukazali su Komisiji na nezdrav odnos i stvaranje atmosfere straha kada su u pitanju pojedini mediji i apeluju na vladajuće strukture u državi da učine sve kako bi prestao pritisak na medije. Oni su ukazali da država dopušta harangu koju mediji pod kontrolom vlasti vode protiv dnevnog lista „Vijesti“. Ivanović je iskazao nezadovoljstvo što slučaj obijanja njegovog vozila i prijetnji njemu i njegovoj porodici ne da nije rasvijetljen već, po njegovom mišljenju policija pokušava da podmetne lažnog krivca.

Član Komisije Saša Rakočević iz Uprave policije negirao je ovakav stav. On je istakao da je Policija u saradnji sa Tužilaštvom postupila profesionalno.

(Komentar: Darko Ivanović i Mila Radulović)

Bombaški napad na „Vijesti“

Darko Ivanović, Mila Radulović i na ranijim sjednicama Mihailo Jovović izrazili su sumnju da su pronađeni pravi krivci.

Nikola Marković kazao je da za razliku od slučaja Lidije Nikčević, u javnosti postoje ozbiljnije sumnje kada je u pitanju razrešenje ovog slučaja.

(Komentar: Darko Ivanović i Mila Radulović)

Sumnje koje su plasirane u pojedinim medijima, oko rasvjetljavanja bombaškog napada na redakciju ND "Vijesti i procesuiranih lica, službenici Uprave policije a pogotovo oni koji su učestvovali u rasvjetljavanju ovog KD, doživljavaju ovo kao ne dobromjeran čin. Nepoznato je čime su se pojedini mediji rukovodili da bi izrazili ovu sumnju, osim što je na sjedici Komisije g-din Mihailo Jovović istakao da je glavna sumnja dan procesuiranja (08.03.2014) povezujući to sa lokalnim izborima u Beranama (09.03.2014.) i da je to po njemu politički marketing u predizborne svrhe.

Na sjednici Komisije pojašnjeno je da se Policija ne rukovodi izborima u svom radu, već da su službenici Policije profesionalci, i da je nozbiljno povezivati lokalne izbore u Beranama sa datumom podnošenja krivične prijave u Podgorici. Takođe je pojašnjeno da je tužilac taj koji odlučuje kada će predmet biti procesuiran, a to je samo onoga trenutka kada su bili prikupljeni svi relevantni dokazi, značajni za dalji postupak.

(Komentar: Milan Tomić, Saša Rakočević, Stojanka Radović i Vesna Jovićević)

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
of Broj: 050/15 - 26705,
Podgorica, 15. 05. 2015

VLADA CRNE GORE
-Generalnom sekretarijatu-

Poštovani,

Predsjednik Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija, Nikola Marković dostavio je Izvještaj o radu Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija.

U skladu sa članom 8 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija (»Službeni list Crne Gore«, broj 5/14), dostavljam Vam navedeni izvještaj radi upoznavanja.

S poštovanjem,

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama
slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada
na imovinu medija

IZVJEŠTAJI O RADU
za period jun – septembar 2014. godine,
oktobar 2014 – januar 2015. godine

I UVODNE NAPOMENE

Izvještaj je sačinjen u skladu sa članom 8 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija („Službeni list CG“, broj 5/14).

Koncepcijski i sadržajno struktura izvještaja odnosi se na postupanje Komisije u periodu za jun 2014 – septembar 2014. godine i oktobar 2014 – januar 2015. godine. U tom smislu, Komisija ističe da je izvještaj za period jun 2014 – septembar 2014. godine zbog smanjenog obima mogućnosti aktivnosti inkorporirala u izvještaj o radu za period septembar 2014 – januar 2015. godine zbog specifičnih okolnosti pripreme prostorija posebne namjene i uslova čuvanja podataka sa oznakom stepena tajnosti, čime je bilo uslovljeno dostavljanje dokumentacije a samim tim i aktivnosti Komisije.

Naime, prostorije Komisije za posebne namjene (bezbjednosna zona II stepena) preuzete su 25. septembra 2014. godine i nakon toga predsjednik Komisije, Nikola Marković se obratio Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Upravi policije i Vrhovnom državnom tužilaštvu 29.09.2014. godine.

Na osnovu tog dopisa Komisiji je dostavljena dokumentacija od sljedećih državnih organa:

1. ANB 31.10.2014. godine
2. ODT Bar 03.12.2014. godine
3. ODT Berane 08.12.2014. godine
4. ODT Nikšić 12.12.2014. godine
5. ODT Podgorica 29.12.2014. godine
6. VDT Podgorica 19.02.2015. godine

Od Uprave policije nije dobijen ni jedan dokument u izvještajnom periodu.

Iz navedenog se vidi da Komisija nije mogla vršiti kontrolu istraga obzirom na dinamiku dostavljanja dokumentacije.

S obzirom na ulogu i značaj koji joj je povjeren, potreban je ažurniji i cjelovitiji odnos državnih organa koji su u posjedu dokumentacije važne za rad Komisije.

II NADLEŽNOST I SASTAV KOMISIJE

1. Zadaci

Zadaci Komisije utvrđeni su članom 3 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija. Zadaci Komisije su da: utvrdi plan i dinamiku prikupljanja činjenica i drugih okolnosti koje su u vezi sa istragama iz člana 1 ove odluke i da u tu svrhu ostvari saradnju sa organima nadležnim za vođenje istraga; da na osnovu dobijenih informacija i sagledanih okolnosti u vezi sa vođenim istragama sačini pregled dosadašnjeg toka vođenih istraga; da pripremi mišljenje o djelotvornom načinu na koji bi se vođenje istrage moglo unaprijediti i da u tu svrhu predloži konkretne mjere koje bi trebalo preduzeti.

2. Sastav

Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija imenovana je Odlukom o obrazovanju Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija („Službeni list CG“, broj 5/14), a počela je sa radom 6. februara 2014. godine, stupanjem na snagu Odluke o obrazovanju.

Komisija ima predsjednika i 10 članova. Za predsjednika Komisije imenovan je **Nikola Marković**, iz dnevnih novina „Dan“, a za članove Komisije imenovani su **Stojanka Radović**, iz Državnog tužilaštva; **Vesna Jovičević**, iz Državnog tužilaštva; **Milan Tomić**, iz Uprave policije; **Saša Rakočević**, iz Uprave policije; **Svetozar Keković**, iz Agencije za nacionalnu bezbjednost; **Ljiljana Ivanović**, iz Agencije za nacionalnu bezbjednost; **Mihailo Jovović**, iz nezavisnog dnevnika „Vijesti“; **Slavko**

Mandić, iz Medijskog savjeta za samoregulaciju; Mila Radulović, iz Sindikata medija i Darko Ivanović, iz NVO sektora.

Komisija konstatiše da su članovi, Ljiljana Ivanović i Svetozar Keković dana 05.03.2015. godine obavijestili da zbog odlaska u penziju nisu u mogućnosti na nastave rad u Komisiji. Predsjednik Komisije je o tome obavijestio Vladu Crne Gore dana 25.03.2015. godine.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo unutrašnjih poslova – Uprava policije, preko sekretara Komisije koji taj posao radi pored svojih redovnih poslova.

III NAČIN RADA KOMISIJE

U cilju ostvarenja zadataka predsjednik Komisije je u skladu sa članom 4 odluke o formiranju ove komisije 24.12.2014. godine uputio Vladi Crne Gore predlog za produžetak mandata članovima i za nastavak rada Komisije:

PREDLOG

Komisija je formirana kao potreba kontrole i praćenja istraga o napadima na novinare, kojih je u našoj državi bilo u zabrinjavajućem broju, što je konstatovano u brojnim domaćim i međunarodnim izvještajima.

Nesumnjivi javni interes da se pronađu i kazne krivci za navedena krivična djela uzrokovao je formiranje Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija kako bi se povratilo poljuljano povjerenje između državnih organa i medijske zajednice. Opšta podrška na koju je naišao rad Komisije i napredak u pojedinim slučajevima obavezuju nas da nastavimo sa započetim poslovima čije značajno efektiranje očekujemo u narednoj godini.

Stoga, kao predsjednik Komisije predlažem da Vlada ovom tijelu produži mandat u skladu sa svojim ovlašćenjima i da mu pruži punu podršku u daljem radu.

OBRAZLOŽENJE

Komisija je u protekloj godini radila na stvaranju uslova za temeljno praćenje i kontrolu istraga u svim slučajevima napada na novinare i imovinu medija. Ključni projekat je stvaranje jedinstvene baze podataka iz svih

državnih institucija o svim istragama, kakva do sada nije postojala u Crnoj Gori. Za tako obiman posao, osim tehničko-materijalnih uslova i želje za saradnjom svih državnih institucija (koje nije uvijek bilo), potrebno je i vrijeme kako bi se takva evidencija formirala. Napominjemo da je to projekat koji ne bi smio da se zaustavi radom ove komisije, već i u narednim godinama treba nastaviti sa abdejtovanjem te baze podataka kako bi država imala potpun uvid u svu dokumentaciju o napadima na novinare, jer su ti podaci sada rasuti počevši od velikog broja tužilaštava, ANB-a, centara bezbjednosti i sudova.

Tek nakon završetka ovog projekta moći će se izvršiti realan i objektivan uvid u postupanja nadležnih tužilaca i policijskih funkcionera koji su učestvovali u istragama napada na novinare.

Veliki broj dokumenata tek očekujemo da dobijemo od nadležnih organa.

Komisija u svom radu za 2015. godinu predviđa i ponovno raspisivanje nagrada za informacije o napadima na novinare i taj će predlog uputiti Vladi.

Osim ovog projekta, Komisija je sudionik velike međunarodne kampanje za zaštitu novinara koja se sprovodi u više zemalja pod pokroviteljstvom OEBS-a, a u našoj zemlji trebalo bi da se pokrene početkom naredne godine.

Svi navedeni razlozi, kao i poboljšanje odnosa u medijskoj zajednici, skromni ali vidljivi napredak u pojedinim istragama vjerujemo da su, između ostalog, inspirisani postojanjem i radom ove komisije.

Vjerujemo da produžetak mandata može biti samo od koristi za društvo tim prije što Komisija ne prouzrokuje troškove u svom radu, jer su svi članovi pristali da volonterski obavljaju svoje dužnosti.

Vlada Crne Gore je na sjednici 29.1.2015. godine produžila mandat Komisiji na godinu dana, pa će to tijelo u istom sastavu nastaviti da radi.

IV POSTUPANJE KOMISIJE

U izvještajnom periodu Komisija je ostvarila sledeće aktivnosti:

1. Ospozobljene su i u funkciju stavljenе prostorije za posebnu namjenu i čuvanje podataka označenih stepenom tajnosti. Prostorije se nalaze u zgradi MUP-a Crne Gore u Podgorici u bezbjednosnoj zoni definisanoj zakonom tako da sa aspekta bezbjednosti ispunjavaju sve propisane kriterijume.

2. Formirana je osnova baze podataka za većinu slučajeva za koje je počelo dostavljanje dokumentacije a koja se ažurira u skladu sa dinamikom prispjeća. Formirane su baze za sledeće slučajeve:

- predmet Duško Jovanović;
- predmet Tufik Softić (po dva osnova);
- predmet Olivera Lakić (po tri osnova);
- predmet podmetanja eksploziva kod redakcije „Vijesti”
- predmet paljenja „Vijesti” (po dva osnova)
- predmet Lidije Nikčević
- predmet Mihailo Jovović
- predmet Mladen Stojović
- predmet Željko Ivanović
- predmet Srđan Vojičić
- predmet obijanje vozila Darka Ivanovića

3. Komisija je zatražila i dobila od direktora policije analizu obezbjeđenja novinarke Olivere Lakić.

4. Komisija je organizovala sastanak sa koizvjestiocima PSSE Kimom Sasijem i Terijem Lejdenom.

5. Komisija je organizovala sastanak razmjene iskustava i informacija sa Veronom Matićem, predsjednikom srodne komisije u Republici Srbiji.

6. Komisija je u saradnji sa OEBS-om (Kancelarija za slobodu medija – Dunja Mijatović) pripremila medijsku kampanju o potrebi zaštite novinara u društvu. Radi se o međunarodnom projektu. Nakon izrade propagadnog i promotivnog materijala (video-spotova, plakata, bilborda i novinskih reklama) u toku je dogovor sa čelnicima medijskih kuća u Crnoj Gori kako bi se uključili u kampanju i da bi na taj akcija dala što bolje rezultate u podizanju svijesti građana, ali i samih novinara o potrebi slobode medija.

7. U saradnji sa Građanskim alijansom organizovan je trodnevni seminar za članove Komisije (Budva 6–8. mart 2015. godine) gdje su predavači bili dokazani pojedinci iz oblasti ljudskih prava i medijskih sloboda:

- Lari Kilman, generalni sekretar WAN-IFR;
- Frank Leru, doskorašnji specijalni izvjestilac za slobodu izražavanja Savjeta UN za ljudska prava;

- Veran Matić, predsjednik Komisije za istraživanje ubistava novinara – Srbija;
- Tea Gorjanc-Prelević, izvršna direktorka HRA, organizacije koja je objavila publikaciju o napadima na novinare.

8. Izrada veb-sajta Komisije u saradnji sa istoimenom organizacijom.
9. Komisija je dostavila Vladi predlog dopuna akcionog plana za poglavlje 23.

V SPISAK I KLASIFIKACIJA DOSTAVLJENE DOKUMENTACIJE ISTRAGA O NAPADIMA NA NOVINARE I IMOVINU MEDIJA

Komisiji je u izvještajnom periodu dostavljena sledeća dokumentacija iz nadležnih institucija:

1. Osnovno državno tužilaštvo Berane:

- dostavljen predmet podmetanja eksplozije u slučaju Tufika Softića

2. Osnovno državno tužilaštvo Nikšić:

- dostavljen kompletan predmet u slučaju Lidije Nikčević

3. Osnovno državno tužilaštvo Bar:

- dostavljen predmet u slučaju Mladen Stojović

4. Osnovno državno tužilaštvo Podgorica:

- dostavljen predmet u slučaju obijanja vozila Darka Ivanovića
- dostavljen optužni predlog protiv policijskih službenika S.Z. i V.V. zbog neizvršavanja službene dužnosti zaštite imovine „Vijesti” – posledica paljenje vozila
- dostavljen predmet protiv Vladimira Popovića po prijavi novinara „Vijesti”
- dostavljen predmet u slučaju podmetanja eksploziva kod redakcije „Vijesti”
- dostavljen predmet u slučaju Željko Ivanović
- dostavljen predmet u slučaju Olivera Lakić – optuženi P.M. i M.S.
- dostavljen predmet u slučaju Olivere Lakić – optuženi R.M.
- dostavljen predmet u slučaju Olivera Lakić – optuženi Č.D. i S.I.
- dostavljen predmet u slučaju Olivera Lakić – optuženi I.B.

- dostavljen predmet u slučaju Olivera Lakić – lažno samoprijavljanje optuženi M.G.
- dostavljen predmet u slučaju paljenja vozila „Vijesti” 2011. godine
- dostavljen predmet u slučaju paljenja vozila „Vijesti” 2013. godine
- dostavljen predmet u slučaju Mihaila Jovovića

5. Više državno tužilaštvo u Podgorici

- dostavljen predmet u slučaju Duško Jovanović
- dostavljen predmet u slučaju Srđan Vojičić

6. Agencija za nacionalnu bezbjednost

- dostavljeni operativni podaci u slučaju podmetanja eksplozivne naprave kod redakcije „Vijesti” (devet dokumenata)
- dostavljeni operativni podaci u slučaju Tufika Softića (šest dokumenata)
- dostavljeni operativni podaci u slučaju Lidije Nikčević (jedan dokument)
- dostavljeni operativni podaci u slučaju Mladena Stojovića (jedan dokument)
- dostavljeni operativni podaci u slučaju Olivere Lakić (jedan dokument)
- dostavljeni operativni podaci u slučaju Duška Jovanovića (jedan dokument)

7. Uprava policije

Dostavljena informacija o stanju obezbjeđenja Olivere Lakić

VI ROKOVI ZASTARIJEVANJA I STATISTIČKA ANALIZA ISTRAGA NAPADA NA NOVINARE

Vrhovno državno tužilaštvo na osnovu podataka dostavljenih za realizaciju mjera za poglavlje 23 definisalo je 14 aktivnih istraga u sledećim predmetima:

1. Slučaj Duško Jovanović:

- 25 izviđajnih radnji
- suđenje u toku
- **zastarjelost nastupa 27.5.2039. godine**

2. Slučaj Tufik Softić (napad iz 2007. godine)

- 28 izviđajnih radnji
- istraga u toku
- **zastarjelost nastupa 1.11.2022. godine**

3. Slučaj Tufik Softić napad iz 2013. godine
– 22 izviđajne radnje
– istraga u toku -
– **zastarjelost nastupa 11.8.2018. godine**

4. Slučaj Željko Ivanović
– tri izviđajne radnje
– pravosnažna presuda – kazne izdržane

5. Slučaj Mladen Stojović
– sedam izviđajnih radnji
– istraga u toku
– **zastarjelost nastupa 23.5.2018. godine**

6. Slučaj Mihailo Jovović
– šest izviđajnih radnji
– pravosnažna presuda

7. Slučaj paljenja „Vijesti“ 2011. godine
– sedam izviđajnih radnji
– istraga u toku
– **zastarjelost nastupa 14.7.2016. godine**

8. Slučaj podmetanja eksploziva kod redakcije „Vijesti“
– 11 izviđajnih radnji
– suđenje u toku
– **zastarjelost nastupa 26.12.2018. godine**

9. Slučaj Milo Džaković
– predmet arhiviran usled smrti počinjoca

10. Slučaj Goran Malidžan i Božidar Jelovac
– tri izviđajne radnje
– pravosnažna presuda

11. Slučaj Lidije Nikčević
– 15 izviđajnih radnji
– presuda nije pravosnažna
– **zastarjelost nastupa 3.1.2019. godine**

12. Slučaj Milena Perović -- Korać

– pravosnažna presuda

13. Slučaj obijanja vozila Darka Ivanovića

– četiri izviđajne radnje

– istraga u toku

- zastarjelost nastupa 17.12.2021. godine

14. Slučaj Olivera Lakić (formirana tri predmeta):

a) M.S. osuđen, P.M. oslobođen

– presuda pravosnažna

b) oslobođen M.R.

c) osuđen B.I.

Podaci ažurirani zaključno sa 11.12.2014. godine.

VII RAD KOMISIJE U IZVJEŠTAJIMA MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA

Dosadašnji rad Komisije podržan je od strane relevantnih međunarodnih institucija, organizacija kao i nadležnih tijela EU u smislu obaveza Crne Gore iz poglavljja 23.

Ocjene rada Komisije postale su sastavni dio dokumenata Evropske komisije, specijalnih izvjestilaca UN za medejske slobode, Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Evropskog parlamenta, Fridom nausa i Amnesti internešenela:

Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore – 8.10.2014. godine

Stari i nedavni slučajevi prijetnji i nasilja nad novinarima ostaju da se temeljno istraže i gone, da se identifikuju ne samo direktni počinioци, nego i oni koji stoje iza napada. Starije predmete hitno treba rješavati kako bi se izbjegla zastara.

Komisija za praćenje aktivnosti nadležnih organa u istragama starih i nedavnih slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima osnovana je u decembru 2013. godine. Njene preporuke treba da budu u potpunosti praćene od strane vlasti.

Vlada bi trebalo da nastavi da javno promoviše i podržava slobodu medija, izbjegavajući svaku izjavu koja se može shvatiti kao zastrašivanje.

Izvještaj Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, autori izvjestioci Kimo Sasi i Teri Lejden – 27.01.2015. godine

– Pozdravljamo formiranje Komisije za praćenje radnji nadležnih organa u istraživanju slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, atentata na novinara i napada na medijsku imovinu sastavljene od 11 članova.

Ova komisija je sastavljena od dva predstavnika iz Kancelarije javnog tužioca, dvojice predstavnika policijske uprave, dvojice predstavnika Agencije za nacionalnu bezbjednost, jednog predstavnika Savjeta za samoregulaciju medija, jednog iz Medijskog sindikata, jednog iz nevladinog sektora i jednog novinara (Mihailo Jovović) iz nezavisnog dnevnika „Vijesti”.

Njoj predsjedava zamjenik urednika „Dana”, g. Nikola Marković. Ovo je pozitivan potez koji će pomoći da se osigura pravda i da se ponovo uspostavi povjerenje između istraživačkih novinara i vlasti. Ova će Komisija, nadamo se, rasvijetliti neka neriješena ubistva i napade – posebno ubistvo Duška Jovanovića – i generalno povratiti povjerenje u institucije društva. Mi smo primijetili da su nedavno, nakon inicijative od strane Komisije, dva slučaja riješena: dvoje ljudi je uhapšeno zbog eksplozije ispred zgrade Vijesti 23. decembra 2013. godine, a šest ljudi je uhapšeno nakon napada na novinara u Nikšiću. Upoznali smo predstavnike Komisije drugi put u novembru 2014. Vjerujemo da će biti u stanju da nastave da rade na tome da preostali slučajevi budu riješeni uprkos oprečnim mišljenjima predstavnika različitih aktera o ishodu rada ove komisije. Ponavljamo poziv komesara za ljudska prava Savjeta Evrope i smatramo da bi vlasti trebalo da pokažu nultu toleranciju prema nasilju i prijetnji novinarima. Oslanjamо se na to i sa zadovoljstvom ističemo da nije bilo novih napada od januara 2014. godine.

*Rezolucija Evropskog parlamenta o Crnoj Gori, autor Carls Tenck
11.3.2015. godine*

– Posebno žalimo što se ciljani incidenti protiv novinara i imovine medija nastavljaju. Napominjemo da je Vlada Crne Gore osnovala Komisiju za istrage napada na novinare; pozivamo nadležne organe da sprovedu preporuke te komisije i da se postigne konzistentna evidencija o gonjenju i pravosnažnim presudama počinjocu. Smatramo da je od suštinskog značaja

za produbljivanje demokratskih standarda postojanje nezavisnih javnih medijskih servisa sa uređivačkom nezavisnošću, stabilnim i održivim finansiranjem.

Annesti internešenel – godišnji izvještaj o Crnoj Gori – 25.2.2015. godine

– Nakon osnivanja (2013. godine) Komisije za praćenje policijskih istraga o napadima i prijetnjama novinarima i nezavisnim medijima, istraga je ponovo otvorena u slučaju ubistva Duška Jovanovića, urednika lista „Dan“ (2004. godine).

Osumnjičeni za napad na novinara Tufika Softića 2007. godine uhapšeni su u julu za pokušaj ubistva. Istrage se nastavljaju o nizu napada na dnevni list „Vijesti“. Bilo je hapšenja u slučaju „Dana“ novinara Lidiye Nikčević, koju je napao maskirani muškarci izvan njene kancelarije u Nikšiću u januaru.

Izvještaj specijalnog izvjestioca za medijske slobode Savjeta UN za ljudska prava Frenka La Rua – 9.4.2014. godine

– Specijalni izvjestilac sa zadovoljstvom saznaće da je u 2013. godini Ministarstvo unutrašnjih poslova uspostavilo Komisiju od 11 članova za praćenje istraga napada na novinare. Komisija uključuje šest predstavnika iz Državnog tužilaštva, Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost, četiri novinara – uključujući njenog predsjednika, pomoćnika glavnog urednika lista „Dan“ – i predstavnika civilnog društva. Izvjestilac smatra da pažljivi pregled ranijih slučajeva nasilja nad novinarima koji ostaju neriješeni nije relevantan samo za razjašnjenje ovih slučajeva, već takođe može dovesti do usvajanja dodatnih mjera koje bi imale za cilj sprečavanje budućih napada. Posebno je neophodno u potpunosti razjasniti sumnje o umiješanosti policije i drugih državnih organa u sve situacije stvaranja nesigurnosti.

Izvještaj organizacije Fridom haus o stepenu medijskih sloboda u Crnoj Gori – 3.5.2014. godine

– Počinioci takvih zločina uglavnom uživaju nekažnjivost, i mnogi prethodni slučajevi nasilja nad novinarima ostali su neriješeni do kraja ove godine. U junu, specijalni izvjestilac UN za slobodu izražavanja Frenk La

Ru tvrdio je da će odnosi između Vlade i medija biti dalje narušavani ukoliko Vlada na smislen način ne riješi pitanje nasilja nad novinarima. Upozoravajući da sadašnja klima nekažnjivosti može podstići dodatne napade, on je predložio stvaranje istražne komisije, da ispita takve incidente. U oktobru, Ministarstvo unutrašnjih poslova saopštilo je da će komisija biti formirana od strane predstavnika vlasti, medija i NVO. Zbog pritiska Vlade i drugih uz nemiravanja ili napada, autocenzura je raširena među novinarima, a mnogi su izabrali da u potpunosti napuste ovu profesiju.

VIII PREPORUKE I PREDLOZI

Komisija konstatiše da je u toku izvještajnog perioda došlo do pravosudnog okončanja slučaja napada na Lidiju Nikčević, ali da presuda nije još pravosnažna.

Komisija konstatiše da je pokrenuta nova istraga o ubistvu glavnog urednika „Dana“ i pruža punu podršku u pronalaženu nalogodavaca i izvršilaca ovog zločina.

Istovremeno suđenje jedinom optuženom u ovom postupku ponovo je krenulo ispočetka poslije deset godina što se ocjenjuje kao izuzetno negativna okolnost.

Komisija poziva Sudski i Tužilački savjet da se u okviru svojih nadležnosti odrede prema ovoj činjenici i pokrenu postupak utvrđivanja odgovornosti.

Komisija prati suđenje za bombaški napad na „Vijesti“, posebno zbog rezerve prema istražnim i tužilačkim radnjama koje su oštećeni u ovom slučaju iskazali.

Komisija ukazuje da nema novih podataka o istragama za napade na Tufika Softića.

Komisija je u okviru svojih nadležnosti dala predlog dopune mjera iz akcionog plana za poglavlje 23, što je ujedno i preporuka Vladi Crne Gore:

1. Komisiji za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija treba omogućiti stvarni, a ne formalni pristup tajnim podacima, koji se tiču istrage, Uprave policije, Tužilaštva i ANB-a, što do sada nije učinjeno. Indikator realizacije treba da bude broj dostavljenih dokumenata po instituciji pojedinačno, a koje bi Komisija ocijenila kao relevantne za svoj rad.

2. Vlada treba da raspisne nagradu za informacije koje mogu dovesti do rasvjetljavanja napada na novinare i imovinu medija i to:

- Milion eura za informacije o ubistvu Duška Jovanovića s obzirom na to da je takvu nagradu Vlada svojevremeno ponudila još 2004;
- Nagrade za ostale napade na novinare u iznosu koji Vlada sama odredi u skladu sa mogućnostima, ali i realnom vrijednošću koja bi dovela do podataka koji bi pomogli rasvjetljavanje nekog od napada;
- 3. Vlada treba kvartalno (drugi i četvrti kvartal) da izvještava Komisiju da li je usvojila i primijenila preporuke Komisije.

Podgorica, 06. 04. 2015.

